

KYLÄILTA LUOSTOLLA TIISTAINA 14.11.2023

Luoston Klubi ry järjesti kaikille avoimen kyläillan. Tilaisuus pidettiin Lapland Hotels Luostotunturin auditoriossa. Paikalla oli 28 luostolaista - sekä vakituisesti asuvia että mökkiläisiä. Sodankylän kunnasta oli kertomassa Luoston kehittämisestä ja kuulemassa kyläläisten ajatuksia kehitysjohtaja Ari Pesonen, matkailukoordinaattori Marjo Harjula ja kyläasioista vastaava hallintopäällikkö Eini Kivilompolo.

Kehitysjohtaja Ari Pesonen esitteli Kantapäävaaraan valmistuvaa uutta aluetta, jossa on sekä vakituisen että vapaa-ajan asumiseen tarkoitettuja tontteja. Rakentamisoikeutta tonteilla on 300 – 350 m². Tonttien myyntihinta on a 15 000 € ja vuokra n. 900 €/v. Ostajan/vuokraajan tulee aloittaa rakentaminen kahden vuoden kuluessa. Kunta on teettänyt alueelle maaperätutkimuksia, jotka rakentajilla ovat käytettävissä.

Kunta on esittänyt Ely-keskuksella Pyhäntien – rinteille menevän tien risteykseen kiertoliittymää. Kiertoliittymälle on jo kaavassa valmiina tilavaraus. Ely-keskus on suhteutunut asiaan myönteisesti. Asia etenee kunnan ja Ely-keskuksen yhteistyönä.

Kunta osallistuu Rovaniemi – Luosto bussiliikenteen ja kerran viikossa Sodankylään liikennöivään asiointi/palvelu -liikenteen kustannuksiin.

Matkailukoordinaattori Marjo Harjula kertoi hankkeista, joihin on haettu rahoitusta Luoston alueelle. Tällaisia hankkeita ovat mm. reittien kehittämissuunnittelu -hanke. Tavoitteena on erityisesti saada alueelle uusia lumikenkä/pyöräily/talvipyöräily -reittejä.

Sodankylän kunta on laatinut matkailun kehittämissuunnitelman (Master Plan) ja Luoston osalta on valmistumassa toimenpideohjelma. Teemana Luoston osalta on vastuullisuus ja kestävä kehitys sekä tärkeimpinä osa-alueina asunnot, saavutettavuus ja reitit.

Hallintopäällikkö Eini Kivilompolo kertoi, että Sodankylän kunta tukee kyliä mm. rahallisesti kyläavustuksilla. Kunnan kylätoiminta on usein viestin välittämistä kunnan ja kylien välillä. Kylien yhteisiä tilaisuuksia järjestetään eri teemoihin liittyen 1 – 2 kertaa vuodessa. Yleensä mukana Leaderi kertomassa mahdollisuuksista hakea hankkeita. Tällä hetkellä on meneillään kylien digivalmiuksien selvittävä hanke, jossa mm. selvitetään etäpalvelujen mahdollisuuksia. Ensi viikolla on kylien ilta, jonka teemana on edunvalvonta, testamentti/lahja -asiat.

Muistutuksena, että presidentinvaalien ennakoäänestys on mahdollista kirjastoautossa. Luostolla 23.1.2024 ja 6.2.2024.

Keskustelusta ylös kirjattua:

- Luostolla on tietyt **korttelit museoviraston suojelemissa kelorakentamisen** alueita, nyt kuitenkin alueelle on tuotu kylmäkontteja, jotka aiheuttavat häiritsevää äänihaittaa, eivätkä ulkonäöllisestikään sovi ympäristöön --- viedään tiedoksi rakennusvalvontaan, onko asialle tehtävissä jotain
- Luoston alueelle on laadittu **valaistuksen kokonaissuunnitelma**, jota toteutetaan vaiheittain ja kunta varaa toteuttamiseen vuosittain määrärahan
  - o huomautuksena mm. Ahvenlammen ympäri kiertävän reitin valaistus on huonossa kunnossa, useita rikkiäisiä lamppeja; saneeraussuunnitelma on valmistu
- valaistus on osittain älyohjattua, sen toimintahäiriöistä ei kuitenkaan mene automaattista ilmoitusta
  - o valaistuksen toimintahäiriöistä olisi hyvä saada ns. ilmoituskanava, johon kyläläiset voisivat helposti ilmoittaa toimimattomista valaisimista
  - o huomioitava, että mm. latuvalojen toimimattomuus muodostaa turvallisuusrikin ja siksi ne pitäisi saada korjattua nopeasti
- Rovakairan puistomuuntajia ei ole maisemoitu ja eivät uppoudu maisemaan vaan tulevat sieltä esille.
- **Luostolle halutaan avantosauna** sekä paikallisten että matkailijoiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden parantamiseksi.
  - o suunniteltu paikka on Metsähallituksen omistama alue Ahvenlammella. Alueella on voimassa oleva kaava, johon tulisi hakea kaavamuutos
    - kunnan näkökulma on, että hankkeeseen suhtaudutaan erittäin myönteisesti. Kunta kaavoittaa omia maitaan, mutta tässä tapauksessa suhtautuisi erittäin myönteisesti maan omistajan mahdolliseen kaavamuutokseen
    - kaavoitusprosessi kestään noin yhden vuoden
  - o pohdittava, edistäisikö asiaa jonkinlainen selvityshanke, jossa tehtäisiin näkyviksi toimenpiteet --- olisiko mahdolliselle yrittäjälle houkuttelevampaa, jos tällainen olisi ”kansien välissä”
    - hankkeelle on mahdollista esim Luoston Klubi ry:n hakea Leaderilta rahoitusta
- **lumen aurauksesta** on tullut kielteistä palautetta (Anitta yhteydessä Jani Kiemunkiin)
  - o tiet ovat kohtuuttoman kauan (jopa useita päiviä) auraamatta ja aurausalue ei ole tiealueen mukainen vaan jää vajaaksi
  - o liittymissä kohtuuttoman korkeat lumivallit on jätetty jäätymään
- **uimarannasta** tuli palautetta (Anitta yhteydessä Jani Kiemunkiin)
  - o wc:n huolto ei pelannut – hajuhaittaa
  - o laituri on heppana
  - o hiekkaa ei ole riittävästi
- **sataman kunnostuksesta** viime vuoden kyläillan jälkeen annettiin kiitosta kuntaan nopeasta toiminnasta
  - o tiedusteltiin polttopuiden saamisesta sataman laavulle, satama on etenkin kesäisin matkailijoiden suosima piipahduspaikka
- **Aarnilammen rehevöityminen** huolena (Anitta yhteydessä Jani Kiemunkiin)

- vesi on rehevöitymisen myötä samentunut, kaislat levinneet ja Aarnikodan puoleisen pään laskuoja umpeen kasvanut
- niittäminen tuskin enää riittää, mutta asialle tulisi tehdä jotain ja asialla alkaa olla kiire
- Voisiko Luosto lähteä profiloitumaan **kestävän lomailun paikaksi** ja lähteä laajasti toteuttamaan esim maalämpöä alueella. Saisiko aiheesta yhteispeliä kuten valokuidun toteutuksissa. Onko asiasta mahdollisia suunnitelmia, esitutkimuksista etc jos niitä on tehty Luoston alueella. (Anitta yhteydessä Jani Kiemunkiin sekä energiakehittämistyötä Sodankylässä tekevään projektipäällikkö Taisto Pyyhyn)
  - on mökkiläisiä, jotka omalla mökilleen haluaisivat ilmalämpöpumpun lisäksi maalämmön toteutuksen, jotta lomailu olisi ekologisempaa.
  - matkailukoordinaattori kertoi, että ekologisuus on keskeinen suunnittelun pohja ja vakituinen asutus halutaan ottaa siinä huomioon --- asiaan liittyen on hankkeita suunnittelussa ja meneillään
- Karavaanialueesta tuli palautetta, että se vaatisi kehittämistä, myös ympärivuotinen käyttö tulisi olla mahdollista. (Anitta laittaa viestiä Lapland Hotels Luostotunturin Pekka Kuusistolle)
- Muita kommentteja:
  - Neulastiellä on koko tien leveydeltä niin korkea patti, että se voi rikkoa auton pohjan
  - Ahvenlammesta tulisi virkistyskäytön näkökulmasta laatia kokonaissuunnitelma
  - Ahvenlammen kiertävät pitkospuut tulisi saada uusittua

Katse tulevaisuuteen:

Ympärivuotinen asuminen ja matkailu.

- Uusi kaava-alue lisää Luoston alueelle vakituista asumista. Palveluja Luostolla on tarjolla mukavasti, mutta vakituksen lisääntymisen myötä tarve mm. vapaa-ajan kokoontumistiloille lisääntyy. Voisiko avantosaunasuunnitelmia laajentaa niin, että siihen yhdistyisi mm. sisäliikunta-, keilaus- ym. kyläläisten tarpeisiin olevia kokoontumistiloja
- ympärivuotisuutta lisää myös karavaanialueen kehittäminen

Markkinoinnin lisäämistä tarvitaan

- kunta tehostaa eilinkeinomarkkinointia myös Luoston osalta. Tähän saumattomasti nivoutuu avantosaunan kokonaisuuden hanke.

Viitoitukset ja opastukset

- haettu hanketta viitoituksen ja opastuksen parantamiseksi. Nykyisellään katuviitat repsottavat ja ovat virattoman näköisiä. Keskustaan ohjaavia opasteita kaivataan.

Edunvalvonnasta huolehtiminen

- esim. Elylle Sodankylään ja Luostolle opasteet kuntoon
- Luoston saavutettavuutta tulee edelleen kehittää sekä matkailijoiden että pysyvien asukkaiden näkökulmasta ja sekä Rovaniemen suuntaan että Sodankylään.

Kylätapaamisia on hyvä jatkaa säännöllisin väliajoin.

- Seuraavaan tapaamiseen tulee pyytää yhdyskuntatekniikan päällikkö Jani Kiemunki Sodankylän kunnasta

Luostolla 14.11.2023 Anitta Mikkola